

БЕЗ ДАХУ НАД ГАЛАВАЙ

Чаму ў свеце імкліва павялічваецца колькасць бяздомных?

Ва ўсім свеце расце кошт жылля і імкліва пашыраецца бяздомнасць. Аб гэтым заявіў спецдакладчык па пытаннях аб дастатковым жыллі Балакрышан Раджаганан на сесіі Савета па правах чалавека ААН у Жэневе. Ён адзначыў, што мільёны людзей жывуць у неформальных паселішчах і аварыйных пабудовах, паведамліў сайт навін ААН. «Вельмі шмат людзей высяляюць з-за павышэння арэнднай платы, а колькасць бяздомных працягвае імкліва расці. Я хацеў бы нагадаць, што даступнасць з'яўляецца ключавым элементам права на дастатковае жыллё, замацаванага ў міжнародным праве», — падкрэсліў эксперт ААН. Ён нагадаў дзяржавам аб неабходнасці забяспечыць населенства даступным жыллем і прывітаў прыняццё ў снежні мінулага года Генасамблеяй ААН спецыяльнай рэзалюцыі. У ёй члены міжнароднай супольнасці адзначылі, што «бяздомнасць з'яўляецца глабальнай праблемай, што закранае людзей рознага ўзросту, якія належыць да розных эканамічных, сацыяльных і культурных груп і працягваюць як у развітых, так і ў краінах, якія развіваюцца». Чаму ў свеце імкліва павялічваецца колькасць бяздомных?

Глобальная праблема

Праблема мае глабальны характар і з'яўляецца ўсё насамрэч кантынентам. Паводле статыстыкі, каля 150 мільёнаў чалавек ва ўсім свеце з'яўляюцца бяздомнымі. Як вынікае з ацэнак міжнароднай арганізацыі Habitat for Humanity, якія былі складзены яшчэ ў дэкадэміяны перыяд, каля 1,6 мільярд чалавек ва ўсім свеце жывуць у «недавальняльных умовах». У залежнасці ад краіны існуюць розныя азначэнні бяздомнасці. Да такіх асоб могуць адносіцца людзі, якія жывуць у прыватных, чыё месца жыхарства часовае або прызнана не прыдатным для пражывання (старое і аварыйнае жыллё). У статыстыцы могуць улічвацца ўнутрана перамяшчаныя асобы ў выніку канфліктаў, гвалту або стыхійных бедстваў, могуць улічвацца або не ўлічвацца хранічныя і часовае бяздомныя.

У Еўропе адзначаецца рэзкі рост колькасці людзей без даху над галавой, прычым у умовах інфляцыі і крызісу жылля ўлады не чакаюць хуткіх пазітыўных пераменаў, паведамліў Еўропачасны спецыяльны агент па міру года, апублікаванай Feantsa, Федэрацыя нацыянальных арганізацый, якія працуюць з бяздомнымі, у Старым Свеце жывуць на вуліцы да 900 тысяч чалавек. Пры гэтым эксперты мяркуюць, што рэальная колькасць бяздомных, хутэй за ўсё, значна большая па некалькіх прычынах. Напрыклад, вызначэнне бяздомнасці адразае ад ацэнак людзей, якія жывуць у прыватных, чыё месца жыхарства часовае або прызнана не прыдатным для пражывання (старое і аварыйнае жыллё). У статыстыцы могуць улічвацца ўнутрана перамяшчаныя асобы ў выніку канфліктаў, гвалту або стыхійных бедстваў, могуць улічвацца або не ўлічвацца хранічныя і часовае бяздомныя.

Тэрмін «бяздомнасць» выкарыстоўваецца для апісання зусім розных рэальнасцяў у шматлікіх дзяржавах — членах ЕС няма адзінай адзначальнай, а працуючыя тэрміны ў афіцыйных дакументах узаемазалежныя. Згодна з праведзеным еўрапейскім даследаваннем, урад Эстоніі, напрыклад, вызначае бяздомнага як чалавека, які не мае юрыдычных дакументаў, што пацвярджаюць права

ўласнасці або арэнды жылга памяшкання. У Таліне ўдакладняюць, што бяздомныя не маюць даходу або навукаў, неабходных для змены свайго становішча.

А ў Італіі бяздомным лічацца тыя, у каго няма жылля, прычым з вызначэння выключваюцца асобы або групы, якія жывуць у часовых прытулках або ў непраддатных месцах. І хоць гэтыя адрозненні абцяжарваюць колькасна адзнаку бяздомнасці, Feantsa сцвярджае, што з'ява пашыраецца амаль ва ўсіх краінах кантынента.

«Колькасць людзей, якія начуваюць, напрыклад, на вуліцы ў Парыжы ці Барселоне, за апошнія дзесяць гадоў узрасла на 70 працэнтаў. Гэта праблема, якая структурна расце ў Еўрасаюзе», — лічыць намеснік дырэктара Feantsa Рут Оуэн. Валанціеры і гуманітарныя арганізацыі ў стане знайсці нахлест не больш чым 40 працэнтам тых, хто мае патрэбу з парыхжых вуліц.

Фактары рызыкі

Інфляцыя і крызіс кошту жыцця адбіліся на даступнасці такіх жыццёва важных рэчэй, як ежа і асяродкі жыцця і прадукты харчавання. Гэта азначае, што найбольш пацярпелі найбяднейшыя сем'і. Акрамя таго, службы, якія займаюцца дапамогай бяздомным людзям, самі панеслі вялікія страты з-за інфляцыі і асабліва ад росту цэн на электраэнергію і цеплазабеспячэнне.

Паводле звестак Еўростата, у 2022 годзе 22 працэнты насельніцтва ЕС знаходзіліся пад пагрозай беднасці ці сацыяльнай ізаляцыі. У Румыніі гэты паказчык складае 34,4 працэнта. За апошнія некалькі гадоў сітуацыя прычынілася не змяняюцца. Даклад Еўрапейскай сеткі па барацьбе з беднасцю таксама адзначае, што рост цэн на жыллё і высокая інфляцыя мацней за ўсё ўдарылі па ўразлівых групам насельніцтва, сярод якіх — моладзь і людзі з нізкім узроўнем адукацыі.

Даследаванне, праведзенае ў лістападзе мінулага года па замове Еўрапарла-

мента, паказала, што больш за іншых да рызыкі бяздомнасці схільныя малазабеспечаныя групы насельніцтва. Да фактараў, якія пагаршаюць гэтую рызыку, адносяцца недастатковае жылля, крызіс кошту жыцця, стагнацыя заробатнай платы, хатні гвалт і агульны стан сістэмы сацыяльнага забеспячэння.

Да 2022 года амаль кожны дзясяты жыхар ЕС трапіў на жыллё больш чым 40 працэнтаў свайго даходу. Нагледзячы на тое што ўрава на жыллё заканадаўча замацавана ў Еўропе як адно з асноўных сацыяльных правоў, многія па-ранейшаму змагаюцца за тое, каб мець дах над галавой.

Паводле звестак Еўростата (статыстычнага бюро Еўрапейскай камісіі), цэны на жыллё больш чым падвоіліся ў перыяд з 2010-га па другі квартал мінулага года ў Эстоніі, Венгрыі, Літве, Латвіі, Чэхіі, Люксембургу і Аўстрыі. Калі параўноўваць 2023 год з 2010-м, то цэны на жыллё выраслі больш, чым арэндная плата, у 20 з 27 краін ЕС. Тым часам фінансавыя магчымасці еўрапейцаў згорваліся: паводле даных Еўракамісіі, сціплы сярэдні рост заробатнай платы ў ЕС у мінулым годзе значна адставаў ад шалёных тэмпаў інфляцыі.

Рэкордны ўзровень

Эксперты сцвярджаюць, што рызыка бяздомнасці вышэйшая ў сем'ях з дзецьмі і адзіночых бацькоў. Усё большую занепакоенасць выклікаюць у назіральнікаў перанасе-

ленасць, цвіль, вільготнасць, забруджанне наваколнага асяроддзя і антысантарыя. На сёння рэкордны ўзровень бяздомнасці адзначаны ў Ірландыі. Летась у кастрычніку міністрства жыллёвага будаўніцтва рэспублікі выявіла, што больш чым 9 тысяч дарослых і амаль 4 тысяч дзяцей жывуць у аварыйным жыллі. У апошнія некалькі гадоў у Ірландыі нараджаецца новая хваля эміграцыі. Маладыя кваліфікаваныя спецыялісты з'яўджаюць з краіны з-за жыллёвага крызісу, які пагаршаецца інфляцыяй. Перспектывы на будучыню ў краіне для міліянаў туманьня. Дзесяць гадоў таму, калі цэны былі даступныя, гэтак пакаленне было яшчэ занадта маладым. А за дзесяцігоддзю арэндная плата і цэны на нерухомасць выраслі амаль удвая.

Рэзка ўзрасла колькасць бяздомных у Германіі, завяліла нямецкае выданне Bild. «Да статыстыкі бяздомных дабавілася шмат людзей. Так адбываецца па ўсёй краіне», — цытуюць журналісты прэс-сакратара міністрства сацыяльных спраў краіны. Так, у студзені мінулага года ў федэральнай зямлі Бадэн-Вюртэмберг на поўдні краіны было зарэгістравана каля 77 тысяч бяздомных. Гэта, паводле інфармацыі журналістаў, практычна ў 2,5 раз больш, чым у 2022-м. Больш за тое, амаль трэць з іх — дзеці і падлеткі.

Колькасць людзей без даху над галавой у Вялікабрытаніі ўзрасла амаль да 300 тысяч сем'яў. Гэта найвышэйшы паказчык за ўсю гісторыю выдзянення падлікаў. Пра гэта

паведамліў Еўропачасны спецыяльны агент па міру года, апублікаванай Дэпартаментам павышэння ўзроўню жыцця, жыллёвага будаўніцтва і супольнасцяў (DLHC), сведчыць аб тым, што колькасць людзей, якія атрымалі апавяшчэнні аб высяленні, павялічылася на 27,4 працэнта. За гэты ж перыяд на 30,5 працэнта вырасла колькасць брытанцаў, якіх мясцовыя ўлады ахрысцілі «тыя, хто спіць пад адкрытым небам».

У большай ступені гэтая праблема з'яўляецца паўночным захад і паўночным ўсход Вялікабрытаніі. Так, паводле статыстыкі, у Манчэстэры ўзровень бяздомнасці адзін з найвышэйшых па краіне. Паводле даных, прадастаўленых адной з мясцовых добрачынных арганізацый, кожны 80-ы жыхар горада не мае пастаяннага месца жыхарства. Найбольшы рост колькасці людзей, якія засталіся без прытулку, у параўнанні з мінулымі годам зафіксаваны ў Лівэрпулі. Там выдаткі на барацьбу з бяздомнасцю выраслі на 341 працэнт усяго за адзін год.

Замест жылля — пячора

Па той бок Атлантыкі сітуацыя не менш прагрозлівая. Як паведаміла інфармацыйнае агенцтва «Сінхуа» са спасылкай на амерыканскае ўрадавае даследаванне, у мінулы годзе ў ЗША назіраўся рэкордны рост колькасці бяздомных. Аналіз сведчыць, што летась людзей, якія жывуць на вуліцы, стала на 11 працэнтаў больш у параўнанні з 2022-м. У выніку агульная колькасць людзей, якія не маюць прытулку, перавысіла 653 тысячы чалавек, сведчаць даныя Міністрства жыллёвага будаўніцтва і гарадскога развіцця ЗША. Гэта найвышэйшы паказчык з пачатку такіх даследаванняў у 2007 годзе.

Паводле даных урадавай справаздачы, афраамерыканцы складаюць 13 працэнтаў насельніцтва ЗША, але пры гэтым 37 працэнтаў агульнай колькасці асоб без пастаяннага месца жыхарства. Прыкметны рост бяздомнасці адзначаецца сярод іспанамовамоўнага насельніцтва. Іх колькасць дасягнула 28 працэнтаў. Сямейная бяздомнасць павялічылася на 16 працэнтаў. Па меркаванні экспертаў, прычынамі такой сітуацыі стаў рост цэн на жыллё і адсутнасць даступнай арэнднай платы.

«Мяне турбуюць людзі, якія цяпер не маюць жылля ці ацвяляння, — адзначае Джошуа Філіпс, прафесар універсітэта Мэмфіса. — І ў Тэнэсі існуе тэндэнцыя

не даваць надзейныя сацыяльныя паслугі такім людзям. Яны падвяргаюцца небяспецы». Як лічыць архітэктар Біл Данстэр, рынак жылля ў ЗША забураны: «Мае дзеці ніколі не змогуць дазволіць сабе купіць уласнае жыллё. Што мы збіраемся з гэтым рабіць?»

Больш за ўсё бяздомных у Каліфорніі — звыш 170 тысяч чалавек. Для параўнання: у штаце Нью-Ёрк, які на другім месцы па «папулярнасці» ў амерыканскіх валаацуг, іх знаходзіцца больш за 74 тысячы. Улады Каліфорніі чатыры гады таму аб'явілі «вайну беднасці». За гэты час яны выдаткавалі каля \$17,5 млрд, але, нягледзячы на гэта, колькасць людзей без даху над галавой працягвала толькі павялічвацца. Журналісты CNN адзначаюць, што выдаткаваныя ўлады штата сродкаў тэарэтычна маглі хапіць на аплату арэнднай платы для кожнага бяздомнага ў Каліфорніі на чатыры гады, нават пры высокім кошце жылля ў штаце. Амаль 4 млрд долараў было накіравана на ініцыятывы па барацьбе з бяздомнасцю. Яшчэ 3,7 млрд пайшло на рэалізацыю праграмы пад назвай Project Homekey, якая рэалізавана на набывшых мясцовымі ўладамі матэрыялах або камерцыйных памяшканнях і пераабсталяваная іх у жыллё для бяздомных. У многіх каліфарнійцаў проста няма грошай, каб аплачваць жыллё.

Тым часам стала вядома, што ў Каліфорніі знайшлі бяздомных, якія жывуць у падземных пячорах, заваленых смеццем. Пра гэта паведаміла Hindustan Times. Паводле інфармацыі мясцовай паліцыі, валанціеры расказалі аб выяўленні падземных пячор глыбінні шэсць метраў уздоўж ракі Туалум, што ў горадзе Маэдста. Сюды можна было патрапіць па імправізаваных усходах, высечаных у шліце ўзгорка. Які адзначылі ў ведамстве, гэты раён вядомы тым, што тут пражывае вялікая колькасць бяздомных, якія рэгулярна абсталююцца незаконнымі лагерамі, што выклікае занепакоенасць грамадскіх. Пры дапамозе валанціёў з пячор было вывезена 3,5 тоны смецця, тут жа было знойдзена мноства прадметаў мэблі, прадуктаў харчавання, а таксама наркатычных рэчывы і кантрабанды.

Нядзіўна, што жыхары штата, мякка кажучы, моцна занепакоены высокай колькасцю людзей без даху над галавой. Паводле сацыялагічнага апытання, якое правяла дырэктар Цэнтра ўразлівых груп насельніцтва Каліфарнійскага ўніверсітэта ў Сан-Францыска Марго Кушэл, 84 працэнты рэспандэнтаў заявілі, што лічыць бяздомнасць вельмі сур'ёзнай праблемай. І, як відаць, пакуль не вырашальнай.

Захар БУРАК

Отчет за 4-й квартал 2023 года ООО «Санта Ритейл»			
БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 31 декабря 2023 года			
АКТИВЫ	Код строки	На 31.12.2023	На 31.12.2022
1	2	3	4
I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Основные средства	110	471 549	440 840
Нематериальные активы	120	4 002	3 859
Вложения в долгосрочные активы	140	8 925	12 281
Долгосрочные финансовые вложения	150	8 822	155
Отложенные налоговые активы	160	0	18
Долгосрочная дебиторская задолженность	170	19 423	0
Прочие долгосрочные активы	180	435	681
ИТОГО по разделу I	190	513 156	457 834
II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Запасы	210	165 689	106 961
в том числе: материалы	211	11 583	10 504
готовая продукция и товары	214	154 106	96 457
Долгосрочные активы, предназначенные для реализации	220	0	0
Расходы будущих периодов	230	252	129
стоимость по приобретенным товарам, работам, услугам	240	443	339
Краткосрочная дебиторская задолженность	250	47 814	20 918
Краткосрочные финансовые вложения	260	379	0
Денежные средства и их эквиваленты	270	46 845	28 065
Прочие краткосрочные активы	280	1	13
ИТОГО по разделу II	290	261 423	156 425
БАЛАНС	300	774 579	614 259
СОВБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ И ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
	Код строки	На 31.12.2023	На 31.12.2022
	2	3	4
III. СОВБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
Уставный капитал	410	164 655	164 655
Резервный капитал	440	15	15
Добавочный капитал	450	179 055	144 537
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	460	-91 433	-29 913
Чистая прибыль (убыток) отчетного периода	470	0	0
ИТОГО по разделу III	490	252 292	279 294
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Долгосрочные кредиты и займы	510	-	-
Долгосрочные обязательства по лизинговым платежам	520	-	-
ИТОГО по разделу IV	590	-	-
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Долгосрочные кредиты и займы	510	118 148	130 000
Долгосрочные обязательства по лизинговым платежам	520	0	0
Долгосрочные налоговые обязательства	530	537	88
Доходы будущих периодов	540	0	0
Прочие долгосрочные обязательства	560	19 423	0
ИТОГО по разделу IV	590	138 108	130 088
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Краткосрочные кредиты и займы	610	47 795	0
Краткосрочная часть долгосрочных обязательств	620	33 098	12 594
Краткосрочная кредиторская задолженность	630	303 285	192 283
в том числе: поставщикам, подрядчикам, исполнителям по авансам полученным	632	396	2 074
по налогам и сборам	633	13 640	6 801
по социальному страхованию и обеспечению	634	3 874	1 638
по оплате труда	635	8 343	5 757
по лизинговым платежам	636	0	0
субординированному имуществу (учредителям, участникам)	637	0	0
по кредиторам	638	1 578	805
Доходы будущих периодов	650	1	0
ИТОГО по разделу V	690	384 179	204 877
БАЛАНС	700	774 579	614 259

ИНФОРМАЦИЯ об эмитенте облигаций и его деятельности по состоянию на 31 декабря 2023 г.					
Учетный номер плательщика (УНП)	291313486				
Полное наименование эмитента	Общество с ограниченной ответственностью «Санта Ритейл»				
Сокращенное наименование эмитента	ООО «Санта Ритейл»				
Местонахождение эмитента	Юр. адрес: ул. Сов. Конституции, 26/1, 224032, г. Брест				
(почтовый адрес, телефон, факс (свежгородском кодом), тел./факс +375 162 30 14 00, адрес электронной почты)	ул. Комсомольская, 25/2, 224005, г. Брест, тел./факс +375 162 30 14 00, e-mail: info@retail.santa.by				
2. Отдельные показатели деятельности эмитента - облигаций:					
Наименование показателя	Единица измерения	На отчетную дату	На аналогичную дату прошлого года		
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	тысяч рублей	2 154 826	1 376 916		
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг	тысяч рублей	1 652 408	1 048 016		
Валовая прибыль	тысяч рублей	502 418	328 900		
Прибыль (убыток) от текущей деятельности	тысяч рублей	-40 880	45 448		
Прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности	тысяч рублей	-17 258	-26 908		
Доходы по финансовой деятельности	тысяч рублей	-58 138	18 540		
Налог на прибыль; изменение отложенных налоговых активов; изменение отложенных налоговых обязательств; прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода)	тысяч рублей	-472	1 553		
Чистая прибыль (убыток)	тысяч рублей	-58 610	20 093		
3. Аудиторское заключение по бухгалтерской (и/или) финансовой отчетности подготовлено 29 марта 2024 г.					
Аудит проведен ООО «Бизнес Ашуренс» (наименование аудиторской организации)					
220020, г. Минск, пр-т Победителей, 103, 8-й этаж, пом. 7 (местонахождение аудиторской организации)					
04.07.2022 (дата индивидуального предпринимателя - место жительства)					
190241132 (дата государственной регистрации, регистрационный номер в Едином государственном реестре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей)					
Бухгалтерский баланс на 31 декабря 2023 года (период, за который проводился аудит)					
Годовая бухгалтерская отчетность достоверно во всех существенных аспектах отражает финансовое положение ООО «Санта Ритейл» по состоянию на 31 декабря 2023 года, а также финансовые результаты его деятельности и изменение его финансового положения, в том числе движение денежных средств за год, заканчивающийся на указанную дату, в соответствии с законодательством Республики Беларусь.					
(Исключая мнение о достоверности бухгалтерской (и/или) финансовой отчетности, а также о достоверности информации, содержащейся в документах, прилагаемых к годовому отчету)					
08.04.2024					
на Едином портале государственного рынка https://epfr.gov.by (дата и источник опубликования аудиторского заключения по бухгалтерской (и/или) финансовой отчетности в полном объеме)					

Открытое акционерное общество «Ратон»					
246044, г. Гомель, ул. Федюнинского, 19, УНП 400052263					
Годовой отчет эмитента за 2023 год					
4. Доля государства в уставном фонде эмитента (всего в %): 0					
Вид собственности	Количество акций, шт.	Доля в уставном фонде, %			
республиканская	0	0			
коммунальная всего:	0	0			
в том числе областная районная городская	x	x			
5-6. Информация о дивидендах и акциях:					
Показатель	Единица измерения	За отчетный период	За аналогичный период прошлого года		
Количество акционеров, всего	лиц	564	565		
в том числе: юридических лиц из них нерезидентов Республики Беларусь	лиц	1	1		
в том числе: физических лиц из них нерезидентов Республики Беларусь	лиц	563	564		
Начислено на выплату дивидендов в данном отчетном периоде	тысяч рублей	0,00	0,00		
Фактически выплаченные дивиденды в данном отчетном периоде	тысяч рублей	0,00	0,00		
Дивиденды, приходящиеся на одну простую (обыкновенную) акцию (включая налоги)	рублей	0,000000	0,000000		
Дивиденды, приходящиеся на одну привилегированную акцию (включая налоги) первого типа	рублей	0,000000	0,000000		
Дивиденды, приходящиеся на одну привилегированную акцию (включая налоги) второго типа	рублей	0,000000	0,000000		
Дивиденды, фактически выплаченные на одну простую (обыкновенную) акцию (включая налоги)	рублей	0,000000	0,000000		
Дивиденды, фактически выплаченные на одну привилегированную акцию (включая налоги) первого типа	рублей	0,000000	0,000000		
Дивиденды, фактически выплаченные на одну привилегированную акцию (включая налоги) второго типа	рублей	0,000000	0,000000		